

**Remissyttrande
Partipolitiska lotterier
Diariernr FI2024/00925**

Till:
fi.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
matilda.hardange@regeringskansliet.se.

Inlämnad av:
Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga
lotterier (SVALO)
Göteborg den 12 augusti 2024

Remissyttrande kring:

Partipolitiska lotterier, Dnr FI2024/00925

1. Kort bakgrund om Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier (SVALO)

SVALO är en intresseorganisation med syfte att genom samarbete förbättra villkoren och förutsättningarna för de allmännyttiga lotterierna i Sverige.

SVALO har idag 19 aktörer inom allmännyttiga lotterier och bingo som är medlemmar. Medlemmarna representerar flera 1000-tals stora och små föreningar i Sverige som får överskott från lotterier och bingo.

Medlemmar är idag: Folkspel, IOGT-NTO/Miljonlotteriet, Kombispiel, Svebico (Sveriges Bingoarrangörers Centralorganisation), Bröstcancerförbundet, Bygdegårdarnas riksförbund, Frölunda Hockey Club, MHF (Motorförarnas Helnykterhetsförbund), PRO (Pensionärernas Riksorganisation), Prostatacancerförbundet, Psoriasisförbundet, Riksförbundet HjärtLung, Sävehof IK, SKPF Pensionärerna, Sportalliansen, Sveriges Bingoföreningars Organisation (SBFO), Sveriges Dövas Riksförbund, Synskadades Riksförbund, Tranås AIF Hockey

Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier
Org.nr. 802536–9433.
c/o Folkspel
Box 5
433 21. Partille

2. Sammanfattning

SVALO avstyrker promemorians två förslag att särskilja partipolitiska organisationer från övriga allmännyttiga ändamål genom att antingen förbjuda (Alternativ 1) eller kraftigt begränsa (Alternativ 2) de partipolitiska organisationernas möjligheter att samla in pengar via lotterier.

De inskränkningar som förslagen innebär på förmågan för innefattade allmännyttiga organisationer att finansiera sin verksamhet via lotterier är inte i linje med målet för spelmarknaden.

Det är olyckligt i sig att ställa allmännyttiga ändamål mot varandra (alternativ 1 & 2), men att som utredaren rekommenderar likställa vissa allmännyttiga lotterier med kommersiellt spel genom att påföra en spelskatt (alternativ 2) trots väsensskilda förutsättningar i övrigt skulle innebära ett övertramp mot både neutralitets- och skatteförmågeprinciperna.

Promemorian berör dessutom inte de förödande földeffekter på de allmännyttiga lotterierna i stort som skulle bli följden om EU-kommissionen skulle anse att selektivitetskriteriet är uppfyllt i och med uppdelningen av allmännyttiga ändamål och därmed ifrågasätta lotteriernas skatteundantag som aldrig notifierades i samband med omregleringen 2019.

3. Utvecklat svar

Inledning

De allmännyttiga lotterierna i Sverige har under mer än 100 år bidragit till att finansiera det föreningsliv som har lagt grunden till det samhälle som vi alla känner och är stolta över.

SVALO delar därför den slutsats Statskontoret landade i efter att ha utvärderat omregleringen av spel- och lotterimarknaden under fem års tid - att lotteriregleringen behöver en särskild översyn för att säkra fortsatta goda möjligheter till finansiering av civilsamhället.

I ljuset av detta är det olyckligt att, som utredningen föreslår, istället bryta isär och begränsa delar av de allmännyttiga organisationerna. I detta fall *partipolitiska organisationer*.

Utredaren landar i att dessa är att betrakta som allmännyttiga och finner inga tecken på att nuvarande ordning har påverkat förtroendet för vare sig det politiska systemet eller spelmarknaden negativt.

Trots det är förslaget att ge denna typ av allmännyttiga ideella föreningar andra lagar och regler baserat på organisationens syfte. Utredaren lyfter också fram argumentet att det faktum att organisationerna även erhåller offentliga medel är ett skäl till att de inte ska kunna få lotterimedel.

Denna typ av uppdelning och argumentation skapar oro inom civilsamhället gällande vilka organisationer som framöver riskerar att även deras syfte eller övriga finansiering ska omöjliggöra framtida lotterilicenser. Det är olyckligt att landa i särlagstiftning istället för att fokusera på att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle med goda förutsättningar för självfinansiering via egengenererade lotteriintäkter.

Förslagen är inte i linje med målet för spelmarknaden

Som utredaren skriver är det av riksdagen uppsatta målet för spelmarknaden "en sund och säker spelmarknad" "som ger goda förutsättningar för allmännyttig ideell verksamhet att erhålla finansiering genom intäkter från spel". Utredaren konstaterar att alternativ 1 inte är förenligt med ovanstående mål och att en spelskatt på 22% enligt alternativ 2 minskar överskotten från lotterierna med upp till 80%. Därmed kan de allmännyttiga föreningarna svårligen anses ha goda förutsättningar att erhålla finansiering genom intäkter från spel vilket leder till att målet för spelmarknaden inte uppfylls.

Spelskatt på ideella ändamål är inte förenligt med neutralitets- och skatteförmågeprinciperna

När den nya spelregleringen infördes undantogs lotterier för ett allmännyttigt ändamål från skatteplikt. Regeringen framhöll då särskilt vikten av att värna de ideella organisationernas möjligheter att fortsatt finansiera sina verksamheter via överskott från spelverksamhet, något som ansågs stå över statens behov att finansiera sin verksamhet via en spelskatt för dessa licenshavare.

En spelskatt på allmännyttiga lotterier enligt det föreslagna alternativ 2 skulle innebära att överskottet i lotterierna skulle minska med upp till 80 % och att då särskilja vissa allmännyttiga lotterier som blir skattskyldiga från övriga allmännyttiga lotterier som fortsatt är skattebefriade. Detta kan inte anses vara förenligt med skattelagstiftningens neutralitets- och skatteförmågeprinciper.

Att ett allmännyttigt lotteri med maximalt 50% vinståterbetalning får samma skattesats som ett kommersiellt nätcasino med maximalt 100% vinståterbetalning innebär också en kraftig snedvridning av konkurrensen. Casinonas vinståterbetalning ligger normalt runt 95% vilket innebär en skatt på 1 % av omsättningen. Lotteriernas vinståterbetalning ligger normalt runt 40-45% vilket innebär en skatt

på 12-13% av omsättningen. Denna obalans kan inte anses vara förenligt med skattelagstiftningens neutralitets- och skatteförmågeprinciper.

Förslaget riskerar de allmännyttiga lotteriernas skattefrihet i ett EU-perspektiv

När licenssystemet infördes ansågs det att de allmännyttiga lotteriernas skatteundantag inte utgjorde statsstöd eftersom det så kallade selektivitetskriteriet inte var uppfyllt.

Att dela upp allmännyttiga lotterier i en skattepliktig och en skatteundantagen del riskerar att leda till att selektivitetskriteriet anses uppfyllt och att skatteundantaget står i strid med EU:s statsstödsregler.

Alternativet att skattebelägga de allmännyttiga lotterierna skulle, som utredaren konstaterar, begränsa överskotten med upp till 80%. Med andra ord skulle 80% av dagens samlade överskott på dryga 1,5 miljarder kronor gå till staten i form av spelskatt och endast 20% eller runt 300 miljoner skulle bli kvar till samtliga de ideella ändamålen. Därmed skulle det av riksdagen uppsatta målet för spelmarknaden att ge goda förutsättningar för allmännyttig ideell verksamhet att erhålla finansiering genom intäkter från spel raseras.

Även med hänsyn till den diskussion som förs inom EU gällande momsundantaget för ideella föreningar i Sverige, där föreningarna generellt är undantagna från moms för all verksamhet som är befriad från inkomstskatt, vore det olyckligt om frågan om den skatterättsliga särbehandlingen av allmännyttiga lotterier hamnar på EU-kommissionens bord.

Avslutande ord

SVALO vill ta tillfället i akt att uppmuntra regeringen att, istället för att begränsa och dela upp de allmännyttiga lotterierna, tillsätta den utredning som Statskontoret rekommenderade och som ska syfta till att säkra fortsatt goda förutsättningar för egenfinansiering av ideella organisationer via lotterier.

Göteborg 2024-08-12

Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier (SVALO)

Hans Sahlin

Styrelseordförande

Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier
Org.nr. 802536–9433.
c/o Folkspel
Box 5
433 21. Partille

